
Från kultur till kultur

Etnografi och Cultural Studies som kritisk intervention

AV BELL HOOKS

Sara Oldham, min mormor, brukade förmedla sin livsfilosofi i aforismens form och genom att berätta historier. Ett av hennes favoritord var: "Lek med en hundvalp och han kommer att slicka dig i munnen." Detta uttalande utgjorde vanligtvis inledningen till en lång föreläsning som tog sin början med deklamationer som: "Jag är ingen hundvalp, jag är en stor hund och jag tycker inte om stök och bråk." Dessa föreläsningar var menade att understryka vikten av distans, att inte låta folk komma så nära att de "satte sig på näsan på en". Det handlade också om vådan av låtsad förtrogenhet, om att ta sig friheten att agera som om man känner till saker man egentligen inte har kunskap om. Ibland handlade föreläsningen om att placera sig själv på samma nivå som någon som var helt annorlunda och därefter bli förvånad över att omgivningen tog sig vissa friheter och att de kanske till och med behandlade en föraktfullt. Ofta fokuserades dessa föreläsningar kring begreppen "skillnad" och "annorlundahet".

Om ämnet var vita människor och möjligheten att ha vänskapliga förbindelser med dem tvärs över rasgränserna, så var det de vita som var hundvalpen. Jag kommer ihåg att sådana samtal ofta uppstod efter det att vita människor hade varit på besök (oftast var det något de ville ha av oss). Ni måste

förstå att i det rasmässigt segregerade södern var det ovanligt att vita människor hälsade på hos svarta. De flesta av de vita besökarna kallade min mormor för aunt Sarah, en mer värdig form av ordet "auntie" som användes av vita för att tilltala svarta kvinnor under slaveriet och rekonstruktionen¹ och under den apartheidperiod som kallas "Jim Crow"². Oavsett hur många år dessa personer hade brukat komma på besök, tilltalade Baba aldrig någon av dem med förnamn. Hur som helst, dessa vita människor hade för vana att sitta i hennes vardagsrum och prata i timtal. Några av dessa samtal ledde till att band knöts som varade livet ut. Trots att denna kontakt föreföll att vara så intim, glömde Baba aldrig slaveriet, den vita övermakten och erfarenheten av Jim Crow. Det fanns inget band mellan henne och en vit person som kunde vara starkt nog för att upphäva detta minne. Enligt hennes åsikt måste man "hålla sig på sin kant" för att vara på den säkra sidan.

När vita skriver om svarta

Jag påminns om dessa föreläsningar när jag nu läser nyutgivna verk i litteraturvetenskap och Cultural Studies som handlar om ras, och lägger märke till hur ofta samtida vita forskare som skriver om svarta gör anspråk

på förtrogenhet. Det är som om deras forskning inte hade tillkommit i en kulturell kontext av vit övermakt och som den inte på något som helst sätt hade formats och påverkats av denna omgivning. Och därför verkar det inte existera något behov för dem att öppet ta ställning till denna politiska realitet inom ramen för sin kritiska verksamhet. Det är möjligt för vita forskare att skriva om svart kultur och svarta människor utan att i grunden fråga sig om deras forskning använder sig av vita, västerländska intellektuella traditioner för att återinskriva vit överhöghet, för att bevara det rasistiska herraväldet. Inom de akademiska och intellektuella miljöer som strävar efter att bejaka den mångkulturella verkligheten, borde det finnas utrymme för en diskussion om rasism som befämjar och uppmuntrar kritiskt ifrågasättande. Det borde finnas en möjlighet för forskare, speciellt för de som är medlemmar av grupper som dominerar, exploaterar och förtrycker andra, att, utan att känna rädsla eller skuld, undersöka de politiska implikationerna av sin forskning.

Cultural Studies har dykt upp som den arena i den nutida akademiska världen, som mest inbjuder till och uppmuntrar sådana analyser. Detta förefaller logiskt, eftersom en stor del av den nya, kritiska forskningen om "skillnad" och "annorlundahet" utförd av vita och icke-vita forskare, är influerad av den allra senaste inriktningen på kultur och av det akademiska intresset för ras och postkolonial diskurs. Den feministiska rörelsen spelade en huvudroll för att fokusera dessa frågor. Det är betecknande att den feministiska akademiska och/eller intellektuella betoningen på ras började med en debatt om rasism, en debatt där frågan om ras som en politisk fråga fick ny aktualitet i den akademiska världen och där man hävdade att forskningen måste sammanlänkas med en anti-rasistisk, radikal politisk hållning. Denna diskussion ägde rum enbart inom

den feministiska forskningen och detta på grund av de svarta/färgade kvinnornas starka, kritiska inblandning. Man måste dock hålla i minnet att ämnet "black studies" har undersökt frågor om ras och kultur ända ifrån det ögonblick som ämnet kom till. För de svarta studenter och forskare som inte är "chict" samtidsradikalt skrudade, med kursplaner som definitivt inte administreras av vita män — för dem kan det kännas nedslående när nya ämnen som handlar om liknande frågor erhåller en prestige och ett bifall som har förvägrats "black studies". Cultural Studies-ämnet hör definitivt till den kategorin. Deras kurser är nästan alltid administrerade av vita män och de håller snabbt på att få en legitimitet som sedan länge har undanhållits afrikansk-amerikansk forskning och forskning om Tredje världen. Vid sofliga universitet ser man Cultural Studies-kurserna som möjliga ersättningar till "black studies" och kvinnoforskningen. Jag vill inte genom dessa mina observationer på något sätt förneka Cultural Studies' betydelse. Det är spännande att få en ny arena där den tvärvetenskapliga forskningen kan bekräftas och befruktas. Eftersom jag arbetar och skriver med det engelska språket, tvärsöver ämnesgränserna och med kvinnoforskningen och "black studies" som utgångspunkt för studier som är koncentrerade på samtida kulturer, känner jag mig lika hemmastadd inom Cultural Studies som inom de mer välbekanta ämnena där frågor om "skillnad" och "annorlundahet" sedan länge har utgjort en del av diskursen.

Dialog om ras och kultur

Cultural Studies är ett spännande och uppfordrande tillägg, eftersom ämnet skapar utrymme för en dialog mellan intellektuella, kritiker etc., som kanske annars hade stannat kvar inom sina egna trånga ämnes-

gränser. Ämnet drar uppmärksamhet till ras och liknande frågor och ger dessa förnyad akademisk legitimitet. Det håller dessutom snabbt på att bli ett av de få områden i det akademiska livet där det är möjligt att föra en diskussion mellan raser och kulturer. Akademiska forskare är vanligtvis ovilliga till att engagera sig i dialog med grupper där det kan bli fråga om kritiska diskussioner, ifrågasättande och konfrontationer. Cultural Studies' inblandning kan bereda plats för diverse intellektuella diskurser, som traditionellt sett inte har varit välkomna i det akademiska livet. Denna målsättning kan dock inte uppnås om ämnet fortsätter att vara "chict", endast för de privilegierade, där forskare deltar i debatter med, som Cornel West skriver i sin essä "Black Culture and Postmodernism", "briljanta begrepp om skillnad, marginalitet och annorlundahet på ett sådant sätt att det ytterligare marginaliserar de personer som det gäller". Då återinskriver Cultural Studies det koloniala herraväldets mönster, där "den Andre" alltid är objektgjord, tagen i besittning, tolkad och övertagen av dem som har makt, de som dominerar.

De forskare som deltar i diskussionen om kultur och briljerar med begreppen skillnad och annorlundahet och aldrig har ifrågasatt sitt forskningsperspektiv, den plats varifrån de skriver i en dominerande kultur, kan lätt göra denna potentiellt radikala disciplin till ett nytt etnografiskt område, ett forskningsfält där gammal praxis blir på en och samma gång kritiserad, återantagen och vidmakthållen. I introduktionen till essäsamlingen *Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography* (1986) presenterar utgivarna James Clifford och George Marcus en kritisk bakgrundsteckning. De redogör för den bakgrund mot vilken man kan betrakta forskning som bryter med det förflutna och som i viss utsträckning omdefinierar ämnet etnografi:

Etnografin befinner sig mellan inflytelserika värderingssystem. Ämnet ställer sina frågor på gränsen till civilisationer, kulturer, klasser, raser och kön. Etnografin avtäckar koder och skapar koder, den berättar om grunderna till kollektiv ordning och mångfald, innefattning och uteslutning. Ämnet beskriver innovationsprocesser och strukturering och det är själv en del av dessa processer. Etnografi håller på att bli ett tvärvetenskapligt fenomen. Dess auktoritet och retorik har spridit sig till många forskningsfält där "kultur" utgör ett nytt problemområde för beskrivning och kritik. (Clifford/Marcus 1986)

Denna bok innehåller många uppfordrande essäer som bryter ny mark inom det etnografiska forskningsfältet. Jag blev särskilt fångad av essän av Michael M. J. Fisher, "Ethnicity and the Post-Modern Arts of Memory".

Trots den nya och annorlunda inriktningen på ämnet, samlad i denna bok, blev jag besviken över att finna att svarta människor fortfarande bara "omtalades", att vi ännu har en frånvarande närvaro utan röst. Utgivarna konstaterar i introduktionen att "boken fäster relativt liten uppmärksamhet vid de nya etnografiska möjligheter som håller på att framspringa ur icke-västerländsk erfarenhet och från feministisk teori och politik". De ger heller inte något utrymme, "no play", som vi skulle uttrycka det på svart dialekt, åt de svarta antropologerna/etnograferna i USA som antingen har varit verk samma som "infödda etnografer" eller har fått tillträde till kulturer där de liknar de människor som de studerar och skriver om. Kan det verkligen vara så att ingen har kommit att tänka på och/eller undersökt möjligheten av att dessa icke-vita forskare kanske alltid har helt annorlunda erfarenheter än sina vita kolleger? Har det aldrig slagit någon att de svarta forskarna kanske alltid har haft erfarenheter som har motsagt mycket av den gamla skolans etnografiska praxis, att de kanske till och med har nått fram till liknande slutsatser som de som nyligen har blivit "upptäckta" av de vita forskare som skriver

Omslaget till *Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography*, 1986.

om den nya etnografin? De svarta forskarnas röster hörs inte i denna antologi. Boken ifrågasätter på intet vis antagandet att etnografens identitet är vit och manlig. Den brist man ursäktar sig för och förklarar är avsaknaden av feministiska bidrag.

Den nya etnografins blinda fläck

Antologins sammansättning och presentation fick mig att fundera över ras, genus och etnografi. Jag återkom om och om igen till bokens omslag. Omslaget utgörs av en re-

produktion av ett fotografi (Stephen Tyler fältarbetar i Indien). På bilden ser man en vit man som sitter och skriver framför några mörkhyade människor. Från början var jag fascinerad av bilden i sin helhet, men efter ett tag började jag koncentrera mig på vissa enskilda detaljer. Till sist fastnade jag för den tygbit som är fäst vid författarens glasögon — förmodligen sitter den där som en avskärmning mot solen — en tygbit som också avskärmar vissa delar av synfältet. Den "blinda fläcken", artificiellt tillkommen, utgör en stark visuell metafor för det etnografiska projektet, som det tidigare har sett ut och som det nu har återskapats. Som ett exempel på den nya etnografien utgör detta omslag ingen som helst radikal utmaning av de tidigare vetenskapliga konstruktionerna. Det fäster på ett flagrant sätt uppmärksamheten vid två idéer som är helt aktuella inom den rasistiska föreställningsvärlden: föreställningen om den vite mannen som författare/auktoritet, presenterad på fotot som aktivt producerande och idén om den passive brune/svarte mannen som inte gör någonting alls utan bara agerar åskådare.

Efter att jag hade slutfört min artikel, läste jag Deborah Gordons likartade kritik av detta foto i artikeln: "Writing Culture, Writing Feminism: The Poetics and Politics of Experimental Ethnography" (Gordon 1988). Gordon skriver att, "den vite mannens auktoritet är närvarande men inte otvetydig — den är nu observerad och vi åser när den blir observerad". Till skillnad från Gordon ser jag ingenting aktivt eller kritiskt hos åskådaren; om han är någonting över huvud taget, så är han nyfiket fascinerad, möjligen beundrande. Bara för att man är en "åskådare" behöver det inte innebära att man förskjuter eller omstörtar den vita "auktoritära närvaron". Den bruna manliga blicken kan tolkas som en blick i samstämmighetens tecken, en blick uttryckande homoerotiska band och längtan, samtidigt

som han är, som det synes, skild från sin familj, sin släkt och sitt samhälle och hans blick är vänd från dem. Fotografiet antyder på ett subtilt sätt att denne brune man förmodligen önskar sig den auktoritära "fallocentriska makten" hos den vite mannen. Typiskt nog kan vi inte ens diskutera den bruna kvinnliga blicken, eftersom den är dold av omslagstexten; en svart linje är dragen tvärsöver hennes ansikte. Varför stämplar detta bokomslag den bruna kvinnans blick som värdelös två gånger om, för det första genom att välja en bild där den mörka kvinnan befinner sig i skuggan och för det andra genom en svart markering. Med hänvisning till Pierre Bourdieus arbeten påminner oss Paul Rabinows artikel "Representations are Social Facts: Modernity and Postmodernity in Anthropology" i *Writing Culture* om att kulturens politiska strategier "har lärt oss att fråga i vilken maktsfär och från vilken position i denna sfär som varje enskild författare skriver ifrån". Man kan också ställa frågan om vilken sorts politisk representation bilder företräder. Är det möjligt att en bild, ett bokomslag, kan underminera radikal forskning — kan återinföra den koloniala antropologin/etnografien som så vaksamt kritiserats i *Writing Culture*? James Clifford beskriver bilden på följande sätt i sin introduktion: "Etnografen svävar i hörnet där framme — ansiktslös, nästan utomjordisk, en hand som skriver." Som observatör, medveten om den rasistiska och imperialistiska politiken, är det mest den konkreta vitheten och manligheten som fångar min uppmärksamhet på denna bild. I mina ögon är omslagsbilden så långt ifrån utomjordisk som man kan komma.

Något annat i detta omslag slår mig också som starkt symboliskt. Den bruna/svarta kvinnans ansikte är dolt, överskrivet av den skrift som omnämner bokens titel och författare. Oavsett vem som kastar en blick på detta bokomslag är den mest synliga gestal-

ten den vita, manliga figuren. För den tränade etnografen och antropologen åskådliggör detta omslag kanske en helt annan historia och en helt annan vision är den som jag ser. I bilden noterar jag visuella metaforer för kolonialism, dominans och rasism. När vi försöker att tänka om vad gäller kulturforskningen, när vi utforskar och omskapar etnografen, är det förvisso viktigt att vi också skapar metoder att se på och tala om eller studera kulturer och människor på ett sådant sätt att vi inte upprätthåller exploatering och dominans. Utifrån detta perspektiv måste man förutsätta avsiktlighet och visuell samsämmighet vid valet av ett omslag av den typ som jag har diskuterat. Det är möjligt att människor som kanske aldrig riktigt läser boken skulle kunna få syn på omslaget och tro att det illustrerar något av innehållet. Titelbilden har också som representation verkligen en värdeladdning och en betydelse som inte avviker från bokens innehåll. Inne i boken blir också svarta/bruna människor kvar i skuggan. När jag ser omslagsbilden undrar jag hur denna boks läsekrets ser ut.

Form och innehåll

Om vi överför denna diskussion till Cultural Studies' utveckling, måste vi också fråga oss: till vilka riktar sig detta ämne med sin diskurs och sin praxis? Om vi skriver om "kultur" bara för de införstådda kritiska intellektuella vidareförs den hierarkiska föreställningen om kunskap, en föreställning som förvränger, sviker och som upprätthåller härskarstrukturerna. I introduktionen till *Writing Culture* förklarar författaren uteslutningen av vissa röster på följande sätt och här syftar han på feminismen:

Feminismen har helt klart bidragit till den antropologiska teorin. Olika feminister, som t.ex. Anette Weimer (1976) är energiskt i färd med att omskriva

den maskulina kanon. Men feministisk etnografi har antingen koncentrerat sig på att finna ny kunskap om kvinnor eller på att omdefiniera antropologiska kategorier (t.ex. motsatsparet natur/kultur). Den har inte producerat vare sig några okonventionella sätt att skriva eller reflekterat över den etnografiska texten som sådan. (Clifford/Marcus 1986)

Liknande antaganden har gjorts om både manliga och kvinnliga svarta akademikers forskning. Efter att ha konstaterat detta, understryker författarna till *Writing Culture* vikten av att undersöka "uteslutningen och innefattningen av olika slags erfarenheter i de antropologiska arkiven, omarbetandet av etablerade traditioner" och de slår fast att: "Detta är det som feministisk och icke-västerländsk forskning har haft sitt största inflytande över." För många feminister, speciellt färgade kvinnor, har den samtida forskningsinriktningen som uppmuntrar radikalt nytänkande om "skillnad" sina rötter i den anti-rasistiska svarta befrielseörelsens strävanden och i globala motståndsrörelsers kamp. Många nya trender inom Cultural Studies och etnografen verkar åka snålskjuts på denna kamp.

Det är särskilt irriterande att läsa arbeten som är influerade av eller har sitt ursprung i färgade, och särskilt svarta, kvinnors intellektuella arbete, men som utsuddar eller förminskar värdet av detta bidrag. Genom konventionella akademiska bedömningar, som stämplar den forskning som inte är skriven på ett visst sätt, nedvärderas ofta, på ett subtilt sätt, de färgade kvinnornas arbeten. I en fotnot till föregående citat skriver Clifford:

Det kan hända att det generellt sett är så att grupper som sedan länge varit uteslutna från institutionella maktpositioner, som till exempel kvinnor eller färgade, har mindre konkret frihet att hänge sig åt ett experimenterande med texter. För att kunna skriva på ett icke-ortodoxt sätt, menar Paul Rabinow i denna bok, måste man först ha en tryggad position i forskarsamhället. I vissa miljöer kan en upptagenhet av självreflektion och stil vara ett

tecken på privilegierad esteticism. Om man inte är tvungen att oro sig för att bli utesluten eller att ens erfarenheter inte ska få en riktig representation, är man mera fri att plocka sönder berättarstilen, att fokusera på formen i stället för innehållet. Men för mig känns det olustigt att generellt säga att den privilegierade diskursen hänger sig åt estetiska eller epistemologiska subtiliteter, medan marginella diskurser "talar om hur det var". Det motsatta är alltför ofta fallet.

Precis som Clifford är jag misstänksam mot alla föreställningar om att marginella grupper saknar den frihet och de tillfällen som behövs för att engagera sig i experiment med texter. Om marginaliserade grupper saknar fallenhet att engagera sig i speciella sätt att tänka och skriva beror detta på att vi tidigt lär oss att detta inte blir vare sig uppmärksammat eller värdesatt. Många av oss experimenterar bara för att finna att sådant arbete inte får någon som helst uppmärksamhet. Eller också blir vi tillsagda av grindvakter, vanligtvis vita, ofta män, att det är bättre för oss om vi skriver och tänker mera konventionellt. Man måste skilja mellan vår frihet att tänka och skriva på mångahanda sätt och valet att skriva enligt en accepterad mall för att få speciella belöningar. Min kamp med t.ex. form och innehåll har väglett av en önskan att förmedla kunskap så att den blir tillgänglig för en vidare läsekrets. Mitt skrivsätt är inte en återspeglning av en strävan efter att skriva så att det kan ge mig institutionell makt eller stöd. Detta är ju faktiskt inte den enda formen av makt som är möjlig att nå för skribenter och tänkare. Det finns till exempel makt i en mer allmän uppmärksamhet för sitt arbete, en publik som kanske inte är särskilt akademisk, makt som härrör ifrån att skriva så att det gör det möjligt för människor att tänka kritiskt om vardagslivet. När jag ibland skriver experimentellt eller abstrakt, stöter jag på störst motstånd från vita som menar att denna stil är mindre "autentisk". Deras behov av att kontrollera hur jag och andra svarta skriver,

verkar vara förknippat med en rädsla för att svarta människors skrivande om självreflexivitet och stil kan betyda att de själva inte längre "besitter" denna sorts makt. Det finns naturligtvis studier utförda av svarta och färgade forskare som karakteriseras av en upptagenhet av text och stil. Här kommer man osökt in på akademikern och skribenten Nathaniel Mackeys arbete. Sådant forskning kan vara ett tecken på privilegierad esteticism och en återspeglning av ett verkligt behov av nytänkande och av att omskriva de konventionella sätten att utforska svart erfarenhet, såväl som en önskan att få ett nytt perspektiv på motståndskampen. Vissa svarta frihetssträvanden kan mycket väl ha misslyckats för att de var strategier som inte gav utrymme för olika former av självreflexiv kritik.

Kritiken av den essentialistiska föreställningen om skillnad är en spännande dimension av Cultural Studies. Men denna kritik får inte bli till ett medel att avfärda skillnader eller en ursäkt att ignorera erfarenhetens auktoritet. Kritiken framförs ofta med antydning om att närhelst svarta människor tänker på sig själva som "annorlunda" än vita, är detta i själva verket essentialism och därför utan konkret grund. Detta sätt att tänka hotar de grundläggande förutsättningarna för motstånd mot dominansförhållanden. Det är just makten att utforma representationer och att göra en viss sorts kunskap tillgänglig, som behandlas i essäsamlingen *Writing Culture*. Trots att mycket är radikalt nytt och intellektuellt engagerande i denna bok, blir jag besviken över att författarna inte har bemödat sig om att ha ett mer inneslutande perspektiv eller att de inte har berett utrymme för andra röster (även om det hade inneburit att man måste omarbete begreppen i boken). Deras ofullständiga förklaringar till uteslutningarna är otillräckliga. Progressiva forskare i Cultural Studies är angelägna om forskning som inte bara för

fram nya teoretiska riktningar utan också medverkar till förändringar. Visst är det väl så att de som har makten, också är i den bästa positionen att kunna ta risker? Vad skulle väl ha kunnat hända om utgivarna och/eller författarna i *Writing Culture* eller de bland oss som befinner sig i liknande positioner hade tagit det nödvändiga steget att infoga de saknades perspektiv och röster? De säger ju till och med till oss att de betraktar detta som en brist! Många av oss är misstänksamma mot förklaringar som rättfärdigar uteslutningar, speciellt i det som förefaller vara "det" historiska ögonblick när ett paradigmskifte är möjligt. Om vita manliga forskare stöder, uppmuntrar och till och med initierar teoretiska ingrepp utan att bereda utrymme för ett ifrågasättande, verkar det som om deras gester att vilja förändra endast syftar till att hålla fast vid makt och auktoritetspositioner baserade på ras, kön och klass.

Cultural Studies — chic medlöpare eller radikal utmanare?

Den nya akademiska fokuseringen på "kultur" och bildandet av *Cultural Studies*, har medfört att många vita studenter har börjat undersöka ämnen där de måste brottas med frågor om ras och dominans. Mina kurser om svarta kvinnliga författare och litteratur från Tredje världen är överfyllda och har långa väntelistor. Entusiasmen över dessa kurser vill aldrig upphöra. Intresset för studieområden som medger diskussion om annorlundahet och skillnad håller delvis på att förändra fakultetsinriktningarna. Universitetslärare som aldrig tidigare har känt sig attraherade av dessa ämnen, håller nu på och penetrerar dem och använder sådant de tidigare kanske stämplade som opassande. Detta skifte i intresseinriktning förändrar den akademiska världen endast om det influeras av

ett icke-rasistiskt perspektiv, från positioner som formulerar problemställningar kring dominans och makt. En vit kvinnlig lärare som föreläser kring en roman av en svart kvinnlig författare (Toni Morrisons *Sula*) och som aldrig erkänner romankaraktärernas "ras", kommer inte att inkludera arbeten av "annorlunda" författare på ett sådant sätt att det utmanar det som vi traditionellt fått lära oss är det engelska litteraturämnets synsätt på litteratur. Den politiska hållningen hos var och en av de universitetslärare som är engagerade i utformningen av *Cultural Studies* avgör huruvida frågeställningen om skillnad och annorlundahet kan diskuteras på ett nytt sätt utan att vidmakthålla dominansförhållanden.

De *Cultural Studies*-kurser som behandlar den post-koloniala diskursen, medför ett globalt perspektiv som ofta är högst frånvarande i många av de traditionella disciplinerna. Inom akademien har intresset för globala perspektiv och frågeställningar inneburit en vitaliserande respons på krisen inom den västerländska civilisationen och i västerländskt tänkande. Det är både ironiskt och tragiskt när universitetsvärldens konservativa krafter samfällt verkar för att hetsa Tredje världens-forskare och afrikansk-amerikanska forskare mot varandra. Vi slåss inte om jobben, vi slåss om erkännande. Alla som nyligen har bevistat ett seminarium i "African-American studies" vet att där finns ett växande antal landsmän från Tredje världen som, av olika anledningar, engagerar sig i denna forskning om den afrikansk-amerikanska kulturen. De kanske är icke-vita, men de kanske inte alltid har radikala politiska åsikter eller över huvud taget är intresserade av att utmana rashierarkierna. De kanske i stället väljer att utnyttja den privilegierade ställning som redan har tillfallit dem inom den existerande strukturen. I sådana situationer är alla nödvändiga ingredienser för handen för att den koloniala dominan-

sens paradigm ska återinföras, ett paradigm där icke-västerländska brun/svarthyade personer placeras i positioner där de agerar mellanhand mellan vit maktstruktur och in-födda, färgade människor, för det mesta svarta.

Dessa negativa sidor kan bara motverkas av radikal politisk verksamhet bland individuella universitetslärare och deras allierade. När konservativa krafter slår sig samman för att föra fram vissa typer av diskurser och speciella studieområden, hotas den begynnande inbjudan till engagemang i mångahanda diskurser från olika perspektiv, denna mångfald som utgör kärnan i Cultural Studies. I dessa dagar när jag stiger in i klassrummet för att undervisa om färgade människor och de närvarande studenterna nästan alla är vita, känner jag att detta utgör en riskfylld situation. Tänk om jag tjänstgör som medlöpare till den rasistiska strukturen som gradvis gör det mycket svårare för färgade studenter, speciellt för svarta studenter, oavsett bakgrund, att delta i såväl utbildning som forskning. Deras frånvaro kan lätt ignoreras trots att ämnet handlar om icke-vita, precis som deras frånvaro bland lärarna kan ignoreras trots att de vita lärarna föreläser om frågeställningar kring skillnad. Under sådana förhållanden måste jag ifrågasätta min roll som undervisare. Utbildar jag vita studenter att bli samtida "tolkar" av svart erfarenhet? Utbildar jag kolonizatör/förtryckarklassen för att de bättre ska kunna utöva kontroll? En kollega till mig från Ostindien, Anu Needham, säger att det enda sättet att reagera på dessa omständigheter är att radikalisera dessa studenter så att de lär sig att tänka kritiskt. Vi måste radikalisera dem så att de inte förevigar dominansförhållandena, så att de inte stöder kolonialism och imperialism utan i stället verkligen lär sig förstå varför vi måste göra motstånd. Denna utmaning möter alla som deltar i Cultural Studies och andra tvärvetenskapliga program som till

exempel "women studies", "black studies", antropologi, etc. Om vi inte ständigt granskar våra motiv och vår inriktning, riskerar vi att vidareföra en diskurs om olikhet och annorlundahet som inte bara marginaliserar färgade utan också aktivt eliminerar behovet av vår närvaro.

På liknande sätt, om inte de forskare som aktivt kämpar för att ytterligare etablera Cultural Studies vid universiteten ständigt förblir medvetna om hur lätt diskursiva praktiker och kunskapsproduktion införlivas med de existerande dominanssystemen, kan inte och kommer inte Cultural Studies att kunna tjäna som en kritisk intervention som stör det akademiska status quo. På samma gång måste vi som individuella kritiska tänkare, de av oss som är marginaliserade likväl som de av oss vilkas arbete framgångsrikt går på slak lina med en fot på den radikala kanten och den andra fast rotad på akademisk grund, vara på vår vakt gentemot den sociala kontrollmekanism som alltid är redo att införliva alla förvandlingsbara visioner och praktiker.

Om den senaste internationella konferensen "Cultural Studies Now and in the Future" (på University of Illinois, övers. anm.) utvisar ämnets inriktning, är det tydligt att det existerar starka spänningar mellan dem som vill att Cultural Studies ska bli det ämne som radikalt ifrågasätter den akademiska världen och dem som skulle vilja göra det till (som en engagerad vit man uttryckte det) "the latest hip racism" där alla kulturer och alla man talar om är "färgade" medan de som sköter snacket och skrivandet är vita, så när som på några få undantag. Dessutom, som det noterades av samma vite manlige deltagare, "kom det mesta av diskussionen kring den afrikansk-amerikanska kulturen och politiken från personer utanför Förenta staterna".

När svarta forskare har framfört liknande kritik, har deras ord avvisats som galen-

skaper. Med den vita överhögheten i åtanke måste vi alltid ifrågasätta institutionella strukturer som ger röst åt färgade från andra länder medan de systematiskt uttrycker och/eller censurerar infödda färgades radikala tal. Medan svarta amerikaner har alla politiska skäl att kännas vid vår plats i den afrikanska diasporan, vår solidaritet och våra kulturella förbindelser med människor av afrikansk härkomst runt om i världen och medan vi verkligen uppskattar tvärkulturellt utbyte, så får vi inte ge upp vårt intellektuella ansvar att stödja den form av Cultural Studies som ökar vår möjlighet att tala och få gehör speciellt om vår kultur. Som en radikal kritisk intervention kan Cultural Studies "now and in the future" bli ett forum för meningsfull konkurrens och konstruktiv konfrontation. För att uppnå detta mål måste Cultural Studies förbinda sig till en olikhetens politiska strategi som erkänner vikten av att bereda utrymme för kritiska samtal mellan individer som traditionellt sett inte blivit tvingade av den politiserade intellektuella praktiken att tala med varandra. Naturligtvis måste vi gå in i detta nya diskursiva fält och redan från starten inse att vårt samtal kommer att vara "ansträngt" och att det inte existerar något färdigt "gemensamt språk". Med utgångspunkt från en ny etnografi sporrar vi att uppskatta den kritiska diskursens mångfald, att — som ibland händer i den afrikanska religiösa upplevelsen — höra varandra "tala i tungomål", bära vittnesbörd och tålmodigt invänta uppenbarelsen.

Översättning: Marianne Liliequist

Noter

- 1 Rekonstruktionen utgörs av tiden efter inbördeskriget när nordsidans trupper fortfarande var kvar i sydstaterna (övers. anm.).
- 2 "Jim Crow-lagarna" är de segregationslagar som stiftades i slutet av rekonstruktionsperioden efter inbördeskriget (övers. anm.)

Litteratur

- Clifford, James & Marcus, George (eds.), 1986. *Writing Culture. The Poetics and Politics of Ethnography*. Berkeley: University of California Press.
- Gordon, Deborah, 1988. "Writing Culture, Writing Feminism: The Poetics and Politics of Experimental Ethnography." I: *Inscriptions*, nr 3/4. Santa Cruz: University of Santa Cruz.
- Mackey, Nathaniel, 1986. *Beduoin Horn Book*. Callaloo fiction series: University of Kentucky.
- Morrison, Toni, 1974. *Sula*. New York: Knopf.

Summary

Culture to Culture

In the USA, Cultural Studies, by concentrating on culture, "difference" and "otherness", is in the process of establishing itself as a new academic discipline. Some see Cultural Studies as a possible alternative to both "Black Studies" and "Women's Studies". In the present article, possibilities for the development of Cultural Studies are discussed. The author warns that Cultural Studies, like the new ethnography represented by Clifford's and Marcus' anthology *Writing Culture*, could become yet another discipline which while theorizing about "otherness", "difference" and reflexivity, in practice continues to exclude the voice and presence of "the Other" in its research. Is Cultural Studies to become nothing more than an expression of "the latest hip racism", featuring white, predominantly male, researchers who continue to (if in a somewhat more refined manner) interpret the experiences of blacks/coloureds; or can Cultural Studies use the opportunity offered to become a meeting-place for multiple discourses from numerous different perspectives? The article concludes by exhorting the concerned researchers and university lecturers to take advantage of the anti-racist, radical potential of Culture Studies. We ought not to content ourselves with sophisticated discussions about forging new concepts about "the Other". Instead, we ought to welcome those voices which have traditionally been excluded from the academic discussion and therewith challenge the dominant power structures construed around race, sex and class.

Övers. Stephen Fruitman

Artikeln ingår även som ett kapitel i *bell hooks, Yearning — Race, Gender, and Cultural Politics, Turnaround, London 1991.*